

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE 2015

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

UVOD	2
1. del: ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE	2
1. Osnovni podatki	2
2. Mnenja ravnateljev o splošni maturi	3
3. Zunanji člani šolske maturitetne komisije	8
4. Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole	9
5. Izvedba splošne mature	11
2. del: ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE	14
6. Ocena posredovanih informacij	14
7. Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in ustanovami	16
8. Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov	18
9. Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	21
10. Pritožbe in ugovori	22
11. Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami	23
SKLEP	27

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje, v katerega je vključeno tudi končno poročilo o izvedbi splošne mature, izpolnjujejo tiste izobraževalne ustanove, ki izvajajo splošno maturo. Namenjen je ugotavljanju stališč ravnateljev do splošne mature, odkrivanju težav in nejasnosti pri njeni izvedbi in pridobivanju predlogov za njeno izboljšanje.

Vprašalnik smo v septembru 2015 ob razglasitvi rezultatov jesenskega izpitnega roka splošne mature 2015 objavili na spletni strani Rica (eRic za ravnatelje), izpolnjevanje pa je potekalo elektronsko.

Analiza vprašalnika za ravnatelje s poročilom o izvedbi splošne mature je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, posamezne analize pa so prikazane v razpredelnični ali grafični obliki.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE

1 Osnovni podatki

- 1.1 Šifra šole
- 1.2 Vrsta gimnazije
- 1.3 Število oddelkov v 4. letniku gimnazijskega izobraževalnega programa
- 1.4 Število oddelkov maturitetnega tečaja

V šolskem letu 2014/2015 je splošno maturo izvajalo 84 organizacij, na anketni vprašalnik za ravnatelje pa jih je odgovorilo 83 (98,8 %; leta 2014: 100 %).

Vrsta gimnazije	Število gimnazij	Število oddelkov v 4. letniku	Število oddelkov maturitetnega tečaja
Gimnazija*	52	203	18
Strokovna gimnazija**	25	49	1
Oboje***	6	31	1
Skupaj	83	283	20

* Gimnazija: »splošna« in klasična

** Strokovna gimnazija: ekonomska, tehniška in umetniška

*** Oboje: gimnazija in strokovna gimnazija

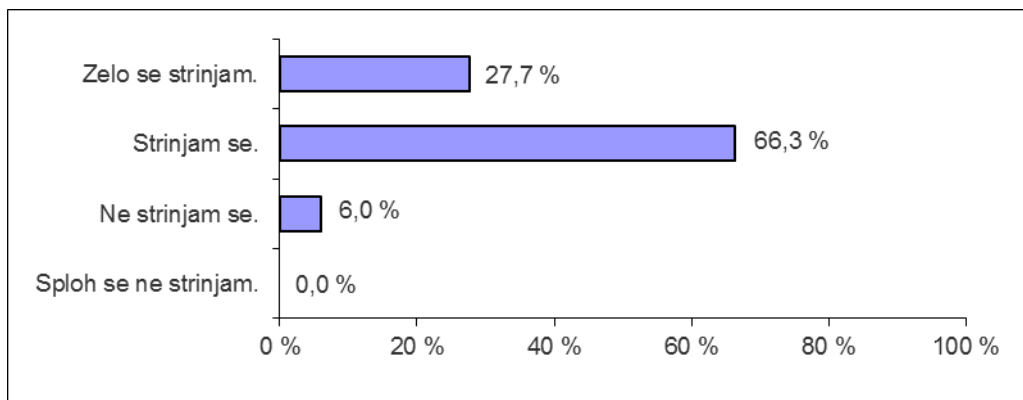
2 Mnenja ravnateljev o splošni maturi

Ocenite strinjanje s trditvami o splošni maturi.

- 2.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.
- 2.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.
- 2.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.
- 2.4 V zbornici sta se okrepili sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.
- 2.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.
- 2.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.
- 2.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Možni odgovori: *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.* / *Sploh se ne strinjam.*

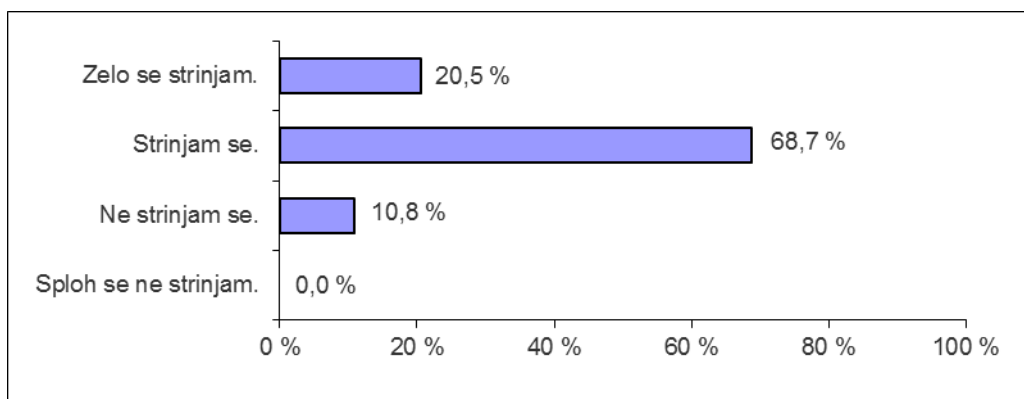
2.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.

Število odgovorov: 83.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 94,0 % (leta 2014: 95,3 %).

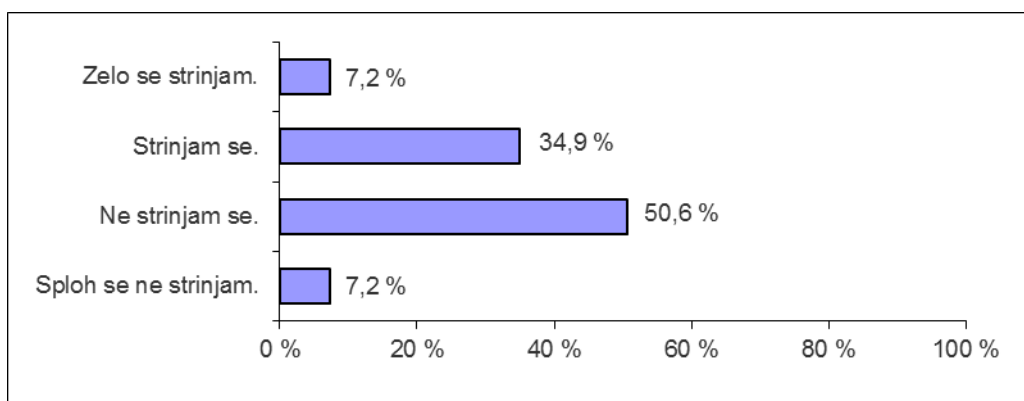
2.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.

Število odgovorov: 83.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 89,2 % (leta 2014: 88,2 %).

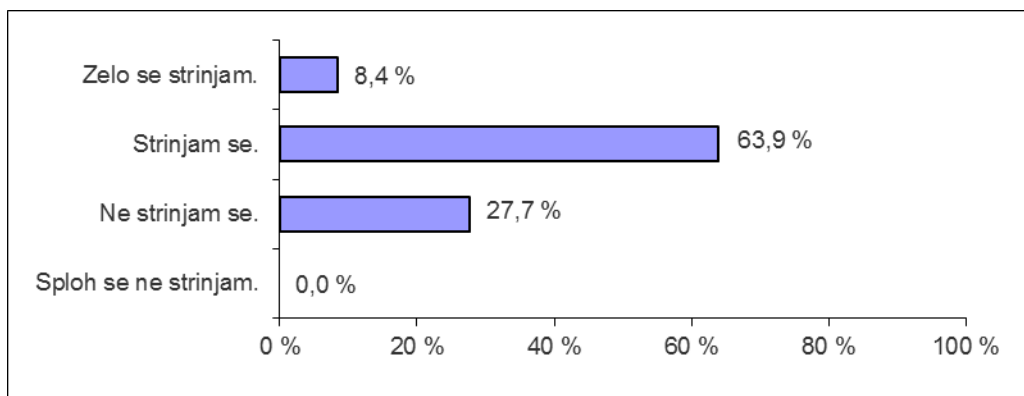
2.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.

Število odgovorov: 83.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 42,1 % (leta 2014: 23,5 %).

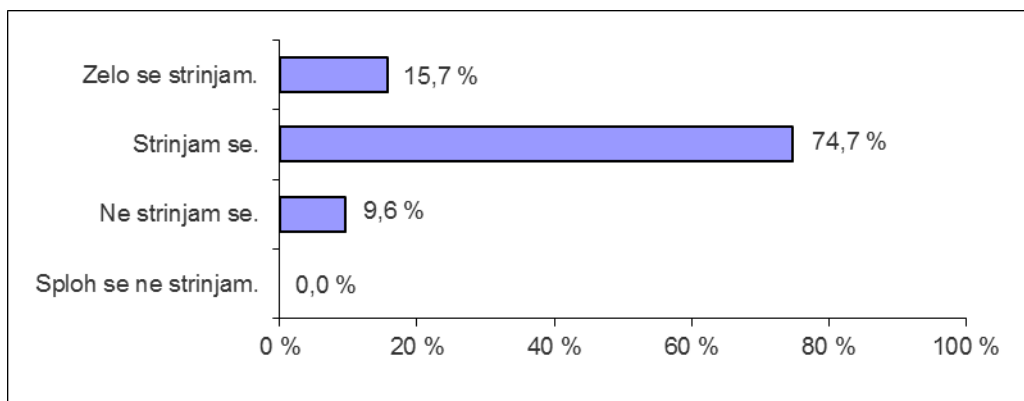
2.4 V zbornici sta se okrepili sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno matura.

Število odgovorov: 83.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 72,3 % (leta 2014: 76,5 %).

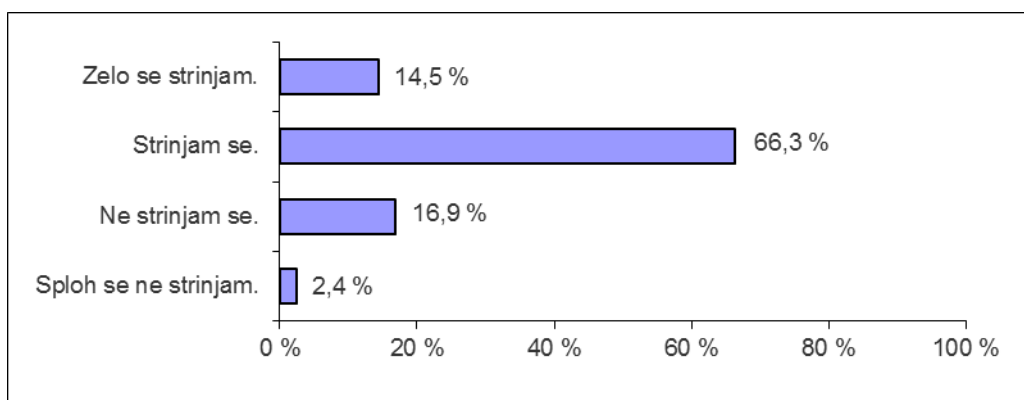
2.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.

Število odgovorov: 83.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 90,4 % (leta 2014: 91,8 %).

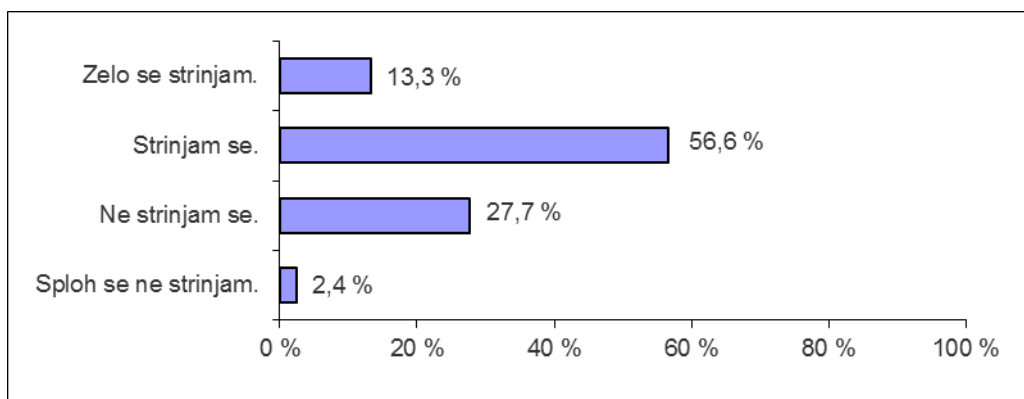
2.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.

Število odgovorov: 83.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 80,8 % (leta 2014: 80,0 %).

2.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Število odgovorov: 83.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 69,9 % (leta 2014: 58,8 %).

Pri trditvi 2.7 ste izbrali Zelo se strinjam oziroma Strinjam se, zato v nadaljevanju označite vzroke za vznemirjenost dijakov.

2.7.1 Prezahtevna izpitna snov

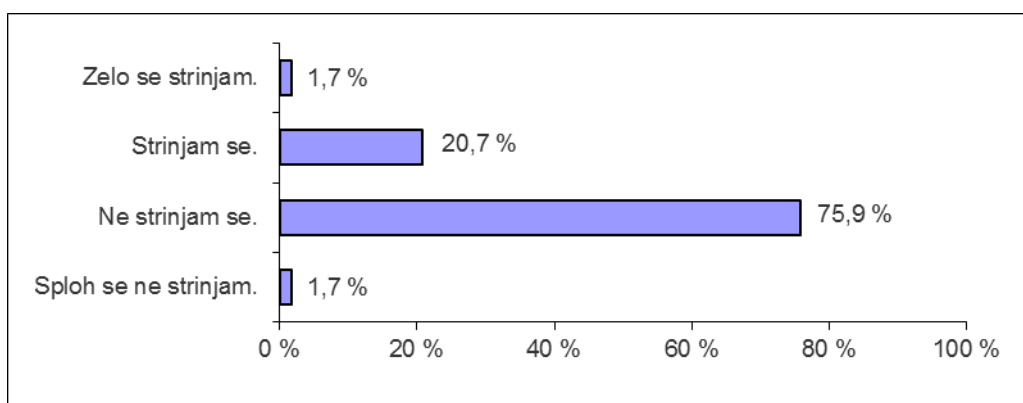
2.7.2 Preobsežna izpitna snov

2.7.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov

2.7.4 Zaradi vpisa na univerzo

V nadaljevanju (trditve od 2.7.1 do 2.7.4) so bili v analizo pri vprašanju o vzrokih za vznemirjenost dijakov vključeni samo tisti ravnatelji, ki so pri trditvi 2.7 izbrali *Zelo se strinjam* oziroma *Strinjam se* (58 ravnateljev; 69,9 %). Štirje vzroki (od 2.7.1 do 2.7.4) so bili ravnateljem ponujeni na izbiro, lahko pa so zapisali tudi druge.

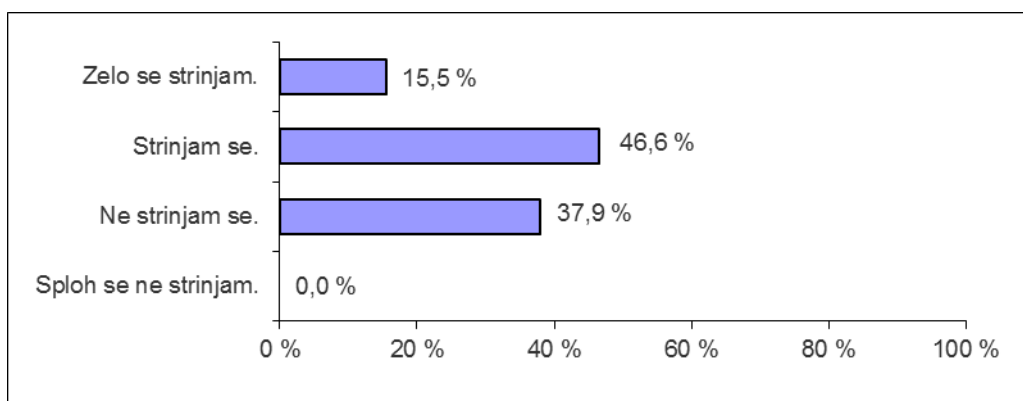
2.7.1 Prezahtevna izpitna snov

Število odgovorov: 58.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 22,4 % (leta 2014: 22,0 %).

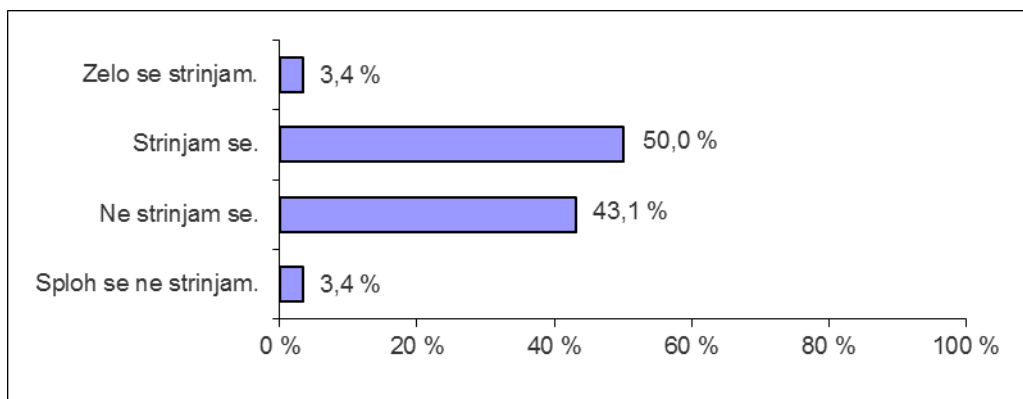
2.7.2 Preobsežna izpitna snov

Število odgovorov: 58.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 62,1 % (leta 2014: 60,0 %).

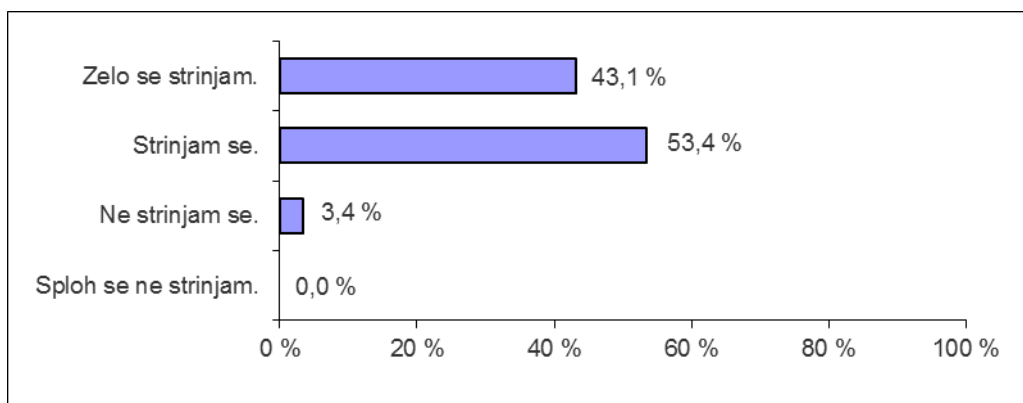
2.7.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov

Število odgovorov: 58.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 53,4 % (leta 2014: 48,0 %).

2.7.4 Zaradi vpisa na univerzo

Število odgovorov: 58.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 96,5 % (leta 2014: 96,0 %).

Pet ravnateljev je navedlo tudi druge vzroke za vznemirjenost dijakov, in sicer: želja dijakov po doseganju čim boljšega rezultata, matura ni prilagojena posodobitvam pouka oziroma načinu poučevanja in učenja v devetletni osnovni šoli in v posodobljenih programih srednješolskega izobraževanja, omejena možnost izbire predmetov oziroma nesmiselno prepovedane kombinacije predmetov, dijaki so navajeni na naloge učiteljev pri pouku, pri maturi pa ne vedo, kaj bo, ter izpostavljenost stresu v izpitni situaciji in pričakovanju do sebe.

3 Zunanji člani šolske maturitetne komisije (ŠMK)

3.1 Ali je Državna komisija v letošnjem letu imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnike ZRSŠ in univerz) na vaši organizaciji?

- Da.
- Ne.

3.2 Ali ste v letošnjem letu na seje ŠMK vabili zunanje člane ŠMK?

- Da.
- Ne.

3.3 Ali so se v letošnjem letu zunanji člani ŠMK odzivali na vaša vabila k sodelovanju na seje ŠMK?

- Da.
- Ne.
- Občasno (ne vedno).

3.4 Kakšno je vaše mnenje o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK?

- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno.
- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno in naj se ohrani v dosedanji obliki.
- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno, vendar naj se v prihodnje spremeni.

Napišite predloge za sodelovanje zunanjih članov v ŠMK v prihodnje.

Državna komisija je imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnike ZRSŠ in univerz) na 70 organizacij od 83 (84,3 %). Od teh jih je na seje ŠMK povabilo 64 organizacij (77,1 %), zunanji člani pa so se na vabila odzivali redno na 34 organizacijah (41,0 %) in občasno na 19 organizacijah (22,9 %). Mnenja predsednikov ŠMK o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK prikazuje **preglednica 3**. Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno za 44 ravnateljev (53,0 %), za 39 ravnateljev pa je smiselno. Od teh jih 33 meni, naj se sodelovanje ohrani v dosedanji obliki (39,8 %), šest pa, naj se v prihodnje spremeni – en predlaga, naj zunanji člani obvezno sodelujejo s šolo, saj je v nasprotnem primeru njihovo imenovanje nesmiselno, drugi, da naj se udeležijo vsaj ustnih izpitov, tretji, da bi morala biti vloga članov prenos izkušenj med šolami, četrti, da v imenovanju toliko (treh) zunanjih članov ne vidijo smisla – ob izrednih dogodkih je treba reagirati hitro, uskladiti je treba termin za sejo oz. seja mora biti sklepčna, kar predstavlja težavo pri zunanjih članih, ki imajo obveznosti na univerzi.

Preglednica 3: Mnenja predsednikov ŠMK o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK

	Število	Odstotek
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno.	44	53,0 %
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno in naj se ohrani v dosedanji obliki.	33	39,8 %
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno, vendar naj se v prihodnje spremeni.	6	7,2 %
SKUPAJ	83	100,0 %

4 Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole

4.1 Kako pogosto na šoli uporabljate Orodje za analizo izkazanega znanja?

- Nikoli.
- Občasno.
- Pogosto.

4.2 Katere analize opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- Analizo splošnega uspeha.
- Analizo uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah.
- Analizo uspeha pri predmetu po ocenah v zaključnem letniku.
- Analizo uspeha pri predmetu po odstotnih točkah.
- Analizo uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah.
- Analizo dodane vrednosti.
- Analize po nalogah.

Lahko zapišete tudi druge analize, ki jih opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja.

4.3 S kom vse razpravljate o analizah?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- V ožjem krogu (s pomočnikom, svetovalnim delavcem ipd.)
- Z učitelji na pedagoški konferenci.
- V predmetnih aktivih.
- Z učitelji pri individualnih pogovorih.
- Na svetu staršev.
- Na svetu šole.

Lahko zapišete tudi drugo.

4.4 Katere izboljšave uvajate na šoli na podlagi analiz, opravljenih z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole umeščamo v LDN (letni delovni načrt).
- V procesu samoevalvacije se analize uporabljajo za izboljšave dela na šoli.
- Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole upoštevamo pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta.
- Poskušamo izboljšati medletne trende uspeha dijakov pri posameznih učiteljih.
- Poskušamo izboljšati rezultate pri splošni maturi glede na sorodne šole.

Lahko zapišete tudi druge izboljšave.

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole je podprto z nacionalnimi podatki o splošni maturi od leta 2002 dalje. Šolam omogoča analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalni, šolski in razredni.

4.1 Uporaba

Največ ravnateljev odgovarja, da Orodje za analizo izkazanega znanja uporabljajo občasno (73,5 %; leta 2014: 60,0 %), drugi najpogostejši odgovor je pogosto (16,9 %; leta 2014: 27,1 %), najmanj pa je takih, ki ga ne uporabljajo nikoli (9,6 %; leta 2014: 12,9 %; **preglednica 4.1**).

Preglednica 4.1: Kako pogosto na šoli uporabljate Orodje za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Nikoli.	8	9,6 %
Občasno.	61	73,5 %
Pogosto.	14	16,9 %
SKUPAJ	83	100,0 %

4.2 Analize

Z Orodjem za analizo izkazanega znanja opravljajo ravnatelji največ analiz splošnega uspeha (85,5 %) in analiz uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah (84,3 %), najmanj pa analiz po nalogah (32,5 %; **preglednica 4.2**).

Preglednica 4.2: Katere analize opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Analizo splošnega uspeha.	71	85,5 %
Analizo uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah.	70	84,3 %
Analizo uspeha pri predmetu po ocenah v zaključnem letniku.	47	56,6 %
Analizo uspeha pri predmetu po odstotnih točkah.	47	56,6 %
Analizo uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah.	35	42,2 %
Analizo dodane vrednosti.	28	33,7 %
Analize po nalogah.	27	32,5 %

En ravnatelj tudi primerja rezultate z drugimi gimnazijami, drug analizira uspeh pri posameznih predmetih po letih, tretji ravnatelj pa komentira, da pogoša možnost analiz po obeh izpitnih rokih skupaj.

4.3 Razprave o analizah

Ravnatelji o analizah najpogosteje (nad 50 %) razpravljajo z učitelji na pedagoški konferenci (69,9 %), v predmetnih aktivih (59,0 %) in v ožjem krogu s pomočnikom ali svetovalnim delavcem (54,2 %), manj pogosto (pod 50 %) pa z učitelji na individualnih pogovorih (34,9 %), na svetu staršev (24,1 %) in na svetu šole (20,5 %; **preglednica 4.3**).

Preglednica 4.3: S kom vse razpravljate o analizah?

	Število	Odstotek
V ožjem krogu (s pomočnikom, svetovalnim delavcem ipd.)	45	54,2 %
Z učitelji na pedagoški konferenci.	58	69,9 %
V predmetnih aktivih.	49	59,0 %
Z učitelji na individualnih pogovorih.	29	34,9 %
Na svetu staršev.	20	24,1 %
Na svetu šole.	17	20,5 %

4.4 Izboljšave v šoli

Šole na podlagi analiz uvajajo različne izboljšave (**preglednica 4.4**): največ jih ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole uporablja za izboljšanje dela na šoli v procesu samoevalvacije (71,1 %), od 40 do 50 % pri izboljšanju rezultatov pri splošni maturi glede na sorodne šole (47,0 %), pri izboljšanju medletnih trendov uspeha dijakov pri posameznih učiteljih (42,2 %), pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta (42,2 %) in okoli 30 % pri umeščanju ugotovitev v letni delovni načrt (33,7 %).

Preglednica 4.4: Katere izboljšave uvajate na šoli na podlagi analiz, opravljenih z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole umeščamo v LDN (letni delovni načrt).	28	33,7 %
V procesu samoevalvacije se analize uporabljajo za izboljšave dela na šoli.	59	71,1 %
Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole upoštevamo pri delu in usposabljanju učiteljev za naslednja šolska leta.	35	42,2 %
Poskušamo izboljšati medletne trende uspeha dijakov pri posameznih učiteljih.	35	42,2 %
Poskušamo izboljšati rezultate pri splošni maturi glede na sorodne šole.	39	47,0 %

5 Izvedba splošne mature

5.1 Navedite težave pri izvedbi splošne mature v letošnjem letu.

5.2 Katere ukrepe predlagate za izboljšanje splošne mature?

5.1 Težave pri izvedbi splošne mature

Na vprašanje o težavah pri izvedbi splošne mature je odgovorilo 13 ravnateljev od skupaj 83 (15,7 %; **preglednica 5.1**). Najpogosteje navedene težave so bile zagotavljanje zadostnega števila nadzornih učiteljev, manjkajoče barvne priloge v izpitni poli za likovno teorijo in posedovanje telefona s strani kandidatov. Druge posamične težave so bile: težavna organizacija pouka za nižje letnike med izvajanjem mature, časovno prekrivanje pisnega in ustnega dela mature v spomladanskem izpitnem roku, raspored skupnega popraviljanja

pisnega dela mature v času ustnih izpitov, prestavljanje rokov izpita pri sociologiji, pozno posredovan razpored kandidatov za jesenski izpitni rok, neprimerna izbira zunanjega nadzornega učitelja, napaka v podatkih za zunanjega nadzornega učitelja, nenadna odsotnost dijakov zaradi bolezni in težave z zgoščenko pri pisnem delu izpita iz angleščine.

Preglednica 5.1: Težave pri izvedbi splošne mature v letu 2015

Brez težav. (70)
Datumsko prekrivanje pisnega in ustnega dela mature v spomladanskem izpitnem roku. Tudi sicer bi moral biti med pisnim in ustnim delom večji časovni razmik oziroma ustnega dela sploh ne bi smelo biti v takšni obliki, kot je sedaj.
Dijaki s posebnimi potrebami, število nadzornih učiteljev, dva učitelja za enega dijaka.
Nenadna odsotnost dijakov zaradi bolezni.
Neprimerna izbira zunanjega nadzornega učitelja na posamezni šoli.
Ni bilo težav, so pa naši učitelji kot zunanji nadzorni učitelji opazili določene nepravilnosti na nekaterih drugih šolah. O tem smo že poročali na Ric.
Obravnavali smo kršitev – posedovanje telefona.
Organizacija pouka za nižje letnike, majhno število učiteljev za nadzor.
Podatki za zunanji nadzor so bili po objavi spremenjeni (popravljen je bil naslov šole, na katero je odšel naš nadzorni učitelj). Po izdaji sklepov nismo več preverjali podatkov, zato je bil na sklepu napačen naslov.
Problemi z zgoščenko pri pisnem delu iz angleščine.
Telefoni. Razpored skupnega popravljanja pisnega dela v času ustnih izpitov (španščina v četrtek in petek).
Težave z barvnimi prilogami pri likovni teoriji, ki jih ni bilo. Izpit je bil prekinjen, kasneje podaljšan. Prestavljanje rokov izpita, ko so bili dijaki že v šoli in pripravljani na izpit (sociologija).
Zaplet zaradi manjkajoče barvne priloge v izpitni poli za likovno teorijo.
Zelo pozno posredovan individualni razpored kandidatov za jesenski izpitni rok.

5.2 Ukrepi za izboljšanje splošne mature

Ukrepe za izboljšanje splošne mature je predlagalo 12 ravnateljev od skupaj 83 (14,5 %; **preglednica 5.2**). Največ se jih zavzema za razširitev nabora kombinacij izbirnih predmetov: ekonomija – informatika, umetnostna zgodovina – sodobni ples, umetnostna zgodovina – teorija in zgodovina drame in gledališče, dva predlagata ukinitvev ustnega dela mature (en pri tem dodaja, naj kandidati pridobijo oceno za ustni del med poukom). Drugi njihovi posamični predlogi so: možnost časa pisanja za kandidate s posebnimi potrebami za več kot 50 % naj se ukine, splošna matura naj ne bo kriterij za vpis v visokošolske programe, delež eseja pri slovenščini naj se zmanjša, vrečke za poklicno in splošno maturo naj bodo označene z različnimi barvnimi oznakami, izbor zunanjih nadzornih učiteljev naj bo ustrežnejši, maturitetna pravila naj se dosledno upoštevajo na vseh šolah, izbirnost vsebin naj bo večja, iz Koledarja splošne mature (5. in 11. september) naj se črtajo dejavnosti, ki so povezane z izvedbenim načrtom praktičnega dela izpita na šoli in za interni del izpitov naj se uvede moderacija.

Preglednica 5.2: Ukrepi za izboljšanje splošne mature

Brez predlogov. (71)
Podaljševanje časa pisanja dijakom s posebnimi potrebami za več kot 50 % ni smiselno.
Obvezno je potrebno spremeniti nezdržljivost ekonomije in informatike. Predmeta nimata absolutno ničesar skupnega in zaradi te omejitve so zelo diskriminirani predvsem dijaki ekonomske gimnazije, saj imajo predmet informatika tudi v 2. letniku v okviru rednega predmetnika. Zaradi velikega števila ur strokovnih predmetov (EKO, POD in PIN) imamo na šoli tudi težave, ker imajo dijaki v četrtil letnikih preveč ur. Informatika ne potrebuje tako velikega števila dodanih ur kot npr. SOC, PSI ..., ki jih namesto tega zato izberejo dijaki. Poleg tega je predmet moderno zasnovan, vsebine pa pomembne in uporabne, tako za študij kot za morebitno hitrejše vključevanje na trg dela, kjer je delovnih mest s področja IT največ. Klub temu da mnogi že dolgo izpostavljammo to težavo, je nedopustno, da na naše želje in tudi svoje osebno pisanje nikoli nisem dobila nobenega odgovora. Upam, da se ta anomalija RAZREŠI, saj je omejitev NEPRIMERNA. Kdo in kako lahko zagovarja omejevanje predmeta INFORMATIKA v današnjih IT časih?
Splošna matura ne bi smela biti kriterij pri vpisu v visokošolske programe.
Spremembo vrednotenja pri slovenščini (vrednost eseja je precenjena glede na preostali del izpita).
Različna barvna oznaka vrečk za poklicno in splošno maturo.
Ukinitiv ustnega dela mature in za te predmete pridobitev internega dela ocene med poukom.
Ustreznost izbire zunanjega nadzornega učitelja. Možnost izbire umetnostne zgodovine na splošni maturi za dijake umetniške gimnazije, modul B, smer sodobni ples in dramsko-gledališka smer.
Dosledno upoštevanje maturitetnih pravil na vseh šolah.
Ukinitiv ustnega dela mature.
Večja izbirnost vsebin glede na interese dijakov, predvsem pa odprava nesmislov, ki dijakom onemogočajo določene kombinacije predmetov.
Koledar splošne mature samo za nekatere predmete (npr. zgodovina, geografija ...) predvideva prijave kandidatov k opravljanju praktičnega dela izpita do 5. septembra (dijaki se tudi po tem datumu premeščajo iz skupine v skupino, nekateri učitelji pa imajo do takrat komajda uro pouka v oddelku ali še to ne), ŠMK SM pa mora 11. septembra pregledati prijave in izvedbene načrte praktičnega dela izpita teh predmetov, (1.) kot da so samo ti predmeti nekaj posebnega v primerjavi s kemijo, biologijo ... in (2.) kot da pri slednjih predmetih učitelji nimajo prijav in načrtovanega dela za praktični del izpita. Zakaj taka diskriminacija? Predlog: omenjena datuma pri imenovanih predmetih je treba v koledarju ukiniti, ker sta nepotrebna.
Moderacija internega dela izpitov.

ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE

6 Ocena posredovanih informacij

Informacije (natančnost, pravočasnost in nedvoumnost), ki jih posredujejo maturitetni organi in ustanove, ocenite z DA oziroma NE.

6.1 Informacije DK SM

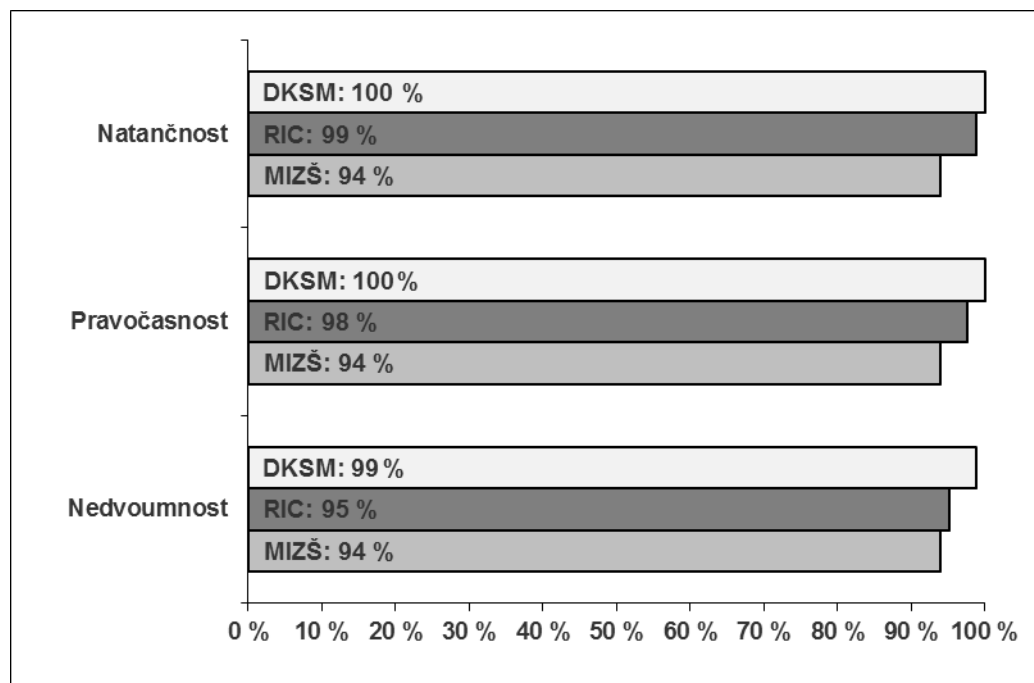
6.2 Informacije Rica

6.3 Informacije MIZŠ

Ravnatelji so z odgovori *Da/Ne* ocenjevali natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki so jih organizacije za izvedbo splošne mature prejele od DK SM, od Rica in od MIZŠ. Delež pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije prikazuje **slika 6**.

Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo DK SM, Ric in MIZŠ, saj deleži pozitivnih ocen v vseh primerih presegajo 94 %. V povprečju ravnatelji najbolj ocenjujejo natančnost informacij.

Slika 6: Deleži pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije

Če so ravnatelji pri posredovanih informacijah izbrali odgovor *Ne*, so ga lahko tudi podrobneje pojasnili (**preglednica 7**).

Preglednica 7: Pojasnila za odgovor Ne

NATANČNOST – Ne (4 pojasnila)
MIZŠ: MIZŠ je v zvezi s splošno maturo podal zelo malo informacij.
MIZŠ: Informacij ne dobivamo.
MIZŠ: Pri poteku mature ne vidim sodelovanja z MIZŠ (razen na sestankih tajnikov in predsednikov ŠMK SM).
RIC: Naslov ene od šol za zunanji nadzor je bil napačen.
PRAVOČASNOST – Ne (4 pojasnila)
MIZŠ: Informacij ne dobivamo.
MIZŠ: Pri poteku mature ne vidim sodelovanja z MIZŠ.
RIC: Informacije o terminih izpita (sprememba pri sociologiji).
RIC: Zamuda pri individualnem razporedu kandidatov za jesenski izpitni rok.
NEDVOUMNOST – Ne (4 pojasnila)
MIZŠ: Informacij ne dobivamo.
MIZŠ: Pri poteku mature ne vidim sodelovanja z MIZŠ.
RIC: Naslov ene od šol za zunanji nadzor je bil napačen.
RIC: V primeru specifičnih odločb za dijake s posebnimi potrebami.
RIC: Včasih niso.
DKSM: Včasih niso.

7 Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in ustanovami

7.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami ocenite z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

Sodelovanje z MIZŠ

7.2 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 7.1.

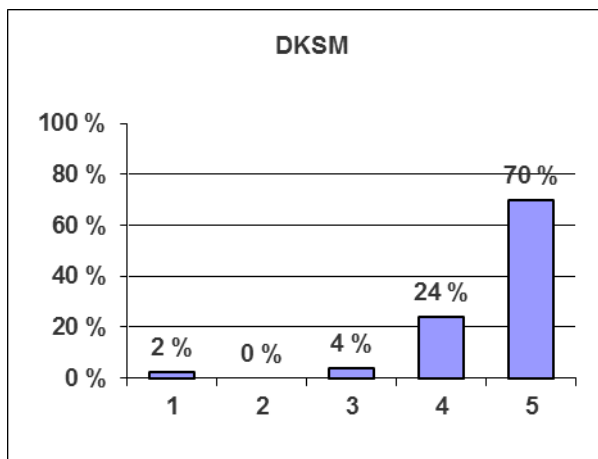
Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

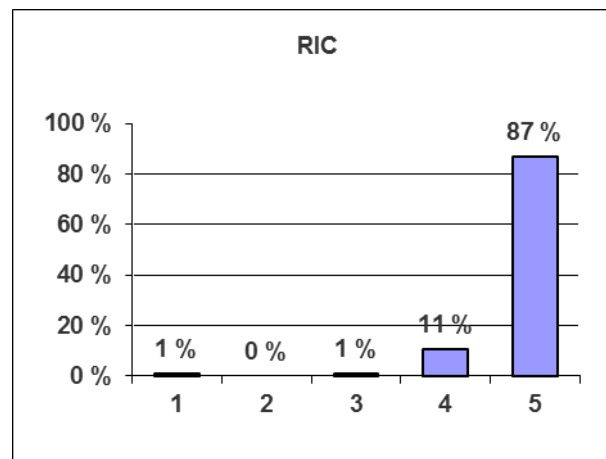
Sodelovanje z MIZŠ

7.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami – ocena sodelovanja

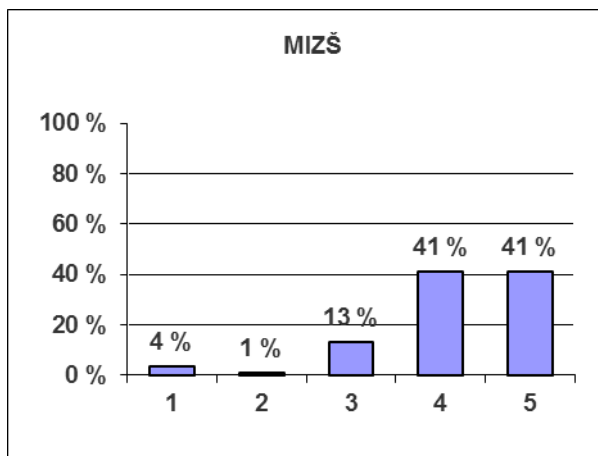
Grafi spodaj prikazujejo porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji za sodelovanje dodelili maturitetnim organom in ustanovam.

Povprečna ocena je **4,6**.

Povprečna ocena je **4,8**.

Povprečna ocena je **4,1**.

Povprečne ocene za sodelovanje so visoke (nad 4,1) in se gibljejo od 4,1 (MIZŠ) do 4,8 (Ric). Povprečne ocene v letu 2014 so bile: DK SM 4,7; Ric 4,9; MIZŠ 4,2.

7.2 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami – pripombe

Komentarji o sodelovanju z DK SM (3 oziroma 3,6 %)
Neposredno ne sodelujemo pri izvedbi splošne mature.
Neodzivnost glede problema informatika – ekonomija.
Nekateri odločitve DK SM, izražene z dopisi, ki smo jih letos dobili na šolo, so bile nenavadno ostre. Sicer pa korektno.

Komentarji o sodelovanju z Ricem (2 oziroma 2,4 %)
Vzorno! Imate izjemne ljudi, ki so prijazni in se hitro odzivajo. Še posebej pohvala g. Verbič Šalamonu in g. Jermanu, ki takoj rešita težave.
Sodelovanje je resnično odlično. Vedno so pripravljeni pomagati.

Komentarji o sodelovanju z MIZŠ (3 oziroma 3,6 %)
Z MIZŠ v zvezi s splošno maturo ne sodelujemo.
Pri izvedbi splošne mature ne sodelujemo neposredno.
Pri poteku mature ne vidim sodelovanja z MIZŠ.

8 Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov

8.1 Ustreznost maturitetnih predpisov ocenite z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

8.2 Lahko zapišete pripombe in predloge k maturitetnim predpisom.

- Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

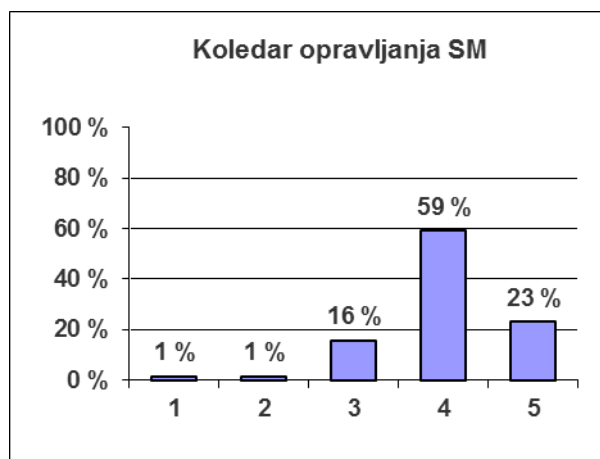
8.3 V pripombe vpišite svoja opažanja in predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov.

- Zapišite predloge, povezane z izpitno tajnostjo in z izjemnimi okoliščinami.
- Zapišite predloge za izboljšanje določil izpitnega reda.

8.4 Lahko zapišete tudi druga opažanja in predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov.

a) Koledar opravljanja splošne mature

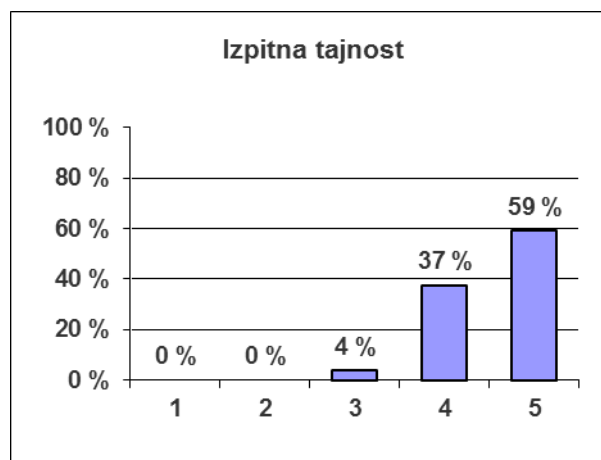
Povprečna ocena za ustreznost koledarja opravljanja splošne mature je **4,0** (leta 2014: 4,1), pripomb pa je bilo 14 (16,9 %). Te zadevajo predvsem organizacijske težave za izvedbo ustnih delov mature (npr. prekrivanje pisnih in ustnih delov, prekratko obdobje za opravljanje ustnih delov), prekratko in zato prenatrpano obdobje za opravljanje splošne mature na jesenskem izpitnem roku, prepozno objavljanje maturitetnih rezultatov za spomladanski izpitni rok in predolg čas med rokom za prijave in kontrolo prijav za jesenski izpitni rok. Posamično so izpostavljeni še: neuskladenost maturitetnega s šolskim koledarjem, pozen dostop do maturitetnega koledarja, en ravnatelj pa sprašuje, ali kombinacija izbirnih predmetov ekonomija – informatika ni mogoča zaradi njune morebitne izvedbe na isti dan.

Pripombe in predlogi glede ustreznosti koledarja opravljanja splošne mature (14 oziroma 16,9 %)
1. Skrajšati rok za seznanitev kandidatov z uspehom spomladanskega izpitnega roka.
2. V tednu objave maturitetnih rezultatov za spomladanski izpitni rok naj se opravijo vsi prenosi podatkov, vključno z javljanjem popravkov prijav v računalniški izpis.
Dejavnosti za ustne dele izpitov v času zaključevanja pouka predstavljajo organizacijske težave.
Vsako leto je manj časa za izvedbo ustnih delov izpitov.
Izvajanje informatike – ekonomije na isti dan. Ali je to vzrok za nezdržljivost teh dveh predmetov?
Jesenski izpitni rok je zelo natrpan, izpiti si sledijo vsak dan, kar je za dijake zelo stresno.
Jesenski izpitni rok bi lahko trajal več dni.
Kot je bilo že navedeno glede pisnih in ustnih izpitov – datumsko prekrivanje pisnega in ustnega dela mature v spomladanskem izpitnem roku. Tudi sicer bi moral biti med pisnim in ustnim delom večji časovni razmik oziroma ustnega dela sploh ne bi smelo biti v takšni obliki, kot je sedaj. Ukinitvev ustnega dela in za te predmete pridobitev internega dela ocene med poukom.
Med rokom za prijavo na jesenski izpitni rok in vsemi kontrolami je skoraj 14 dni. Bistveno, bistveno preveč glede na število kandidatov in dejstvo, da je to čas dopustov.
Na jesenskem izpitnem roku so težave z izpeljavo ustnih delov izpita zaradi prekratkega roka za opravljanje izpitov, sploh če ima kandidat štiri ustne izpite ali če opravlja poklicno maturo in 5. predmet.
Neusklajenost s šolskim koledarjem.
Pisni in ustni del mature v spomladanskem izpitnem roku naj se ne pokrivata.
Predolgo časovno obdobje med začetkom (esej iz materinščine) in objavo rezultatov.
Preveč natrpano, med pisnimi deli izpitov naj bo vsaj en prosti dan.
Šole zelo pozno prejmemo Koledar splošne mature.

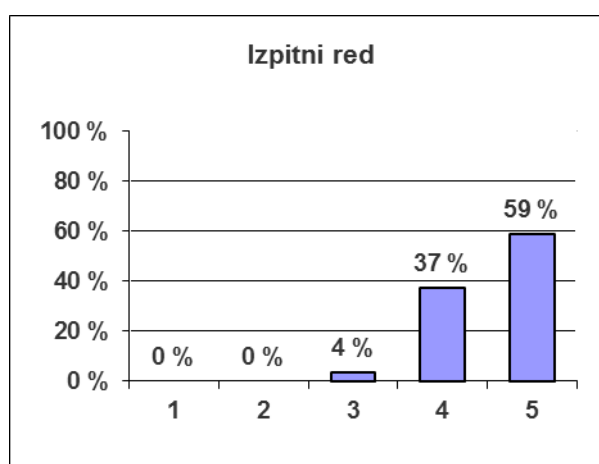
b) Pravila o varovanju izpitne tajnosti

Povprečna ocena za ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti je bila **4,6** (leta 2014: 4,6). Pripomb ni imel nihče.

c) Izpitni red

Povprečna ocena glede ustreznosti izpitnega reda je bila **4,6** (leta 2014: 4,6), pripomb pa je bilo šest (7,2 %). Od teh jih je največ izpostavilo težave s številom nadzornih učiteljev in številom predmetov pri združevanju kandidatov v skupine pri pisnem delu v jesenskem izpitnem roku. Sedaj velja, da je lahko v istem prostoru do največ 15 kandidatov, ki opravljajo maturo iz največ dveh predmetov z enakim časom pisanja, v prostoru pa morajo biti prisotni vsaj trije nadzorni učitelji. Predlogi ravnateljev za reševanje težave so različni, vsem pa je skupno, da naj se v enem prostoru združi več predmetov. Razen omenjene problematike je k izpitnemu redu en ravnatelj predlagal, da lahko dijaki pri izpiti za tuje jezike oddajo 1. izpitno polo tudi, če končajo z reševanjem 10 minut pred koncem pisanja izpita, drug ravnatelj pa, da so telefoni in ure lahko v izpitnem prostoru, vendar morajo biti stran od kandidatov.

Pripombe in predlogi glede ustreznosti izpitnega reda (6 oziroma 7,2 %)
Če je v prostoru samo en dijak, ni smiselno, da morata biti z njim dva nadzorna učitelja.
Nepotrebno je zahtevati po tri nadzorne učitelje, če se v prostoru pišeta dva predmeta, posebej v jesenskem izpitnem roku, ko je zelo malo kandidatov. Npr. dva predmeta po en kandidat in trije nadzorni učitelji.
Pri tujih jezikih bi bilo smiselno, da dijaki oddajo 1. izpitno polo tudi v primeru, če končajo z reševanjem 10 minut pred koncem pisanja izpita.
Omejitev samo dva predmeta in 15 kandidatov v enem prostoru (jesenski izpitni rok) je pretirana. Predlog: v izpitnem prostoru se lahko pišejo do trije predmeti (ob enakem času pisanja) in največ 20 kandidatov. Če je kandidatov 5 ali manj, sta v izpitnem prostoru dva nadzorna učitelja. Če je kandidatov 6 do 20, so v izpitnem prostoru trije nadzorni učitelji. Argument: v situaciji 1 dijak SOC, 1 dijak PSI in 1 dijak FIL, bi po sedanjih pravilih potrebovali kar 5 nadzornih učiteljev. Po našem predlogu pa samo dva.
Telefoni in ure so lahko v prostoru, a stran od kandidatov.
Združevanje kandidatov pri različnih izpiti (samo dva izpita in 15 kandidatov v jesenskem izpitnem roku). Združevanje več izpitov z malo kandidati (jesenski izpitni rok).

8.3–8.4 Opažanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov

Predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov je zapisalo šest ravnateljev. Trije ponovno predlagajo, naj se na jesenskem izpitnem roku pri oblikovanju skupin v enem izpitnem prostoru združi več pisnih izpitov z malo kandidatov. Drugi predlogi so posamični: šole, ki kršijo izpitno tajnost, naj bodo opozarjene na upoštevanje maturitetnih pravil, v izpitnem prostoru z enim kandidatom naj bo en nadzorni učitelj, drugi naj bo na hodniku (dva nadzorna učitelja za enega dijaka v enem izpitnem prostoru nista smiselna), gradivo za ustni del spomladanskega izpitnega roka naj ostane v sefu šole in se uporabi za jesenski izpitni rok. Za enega ravnatelja je moteče, da šole vsako leto dobivajo navodila za kandidate s posebnimi potrebami.

9 Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda

Zapišite število kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda v spomladanskem in v jesenskem izpitnem roku.

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	Spomladanski izpitni rok (število kršitev)	Jesenski izpitni rok (število kršitev)
Opomin pri pisnem delu izpita	10	5
Opomin pri ustnem delu izpita	1	0
Opomin pri praktičnem delu izpita	0	0
SKUPAJ 2015	11	5

Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 16 (spomladanski izpitni rok: 11; jesenski izpitni rok: 5). Največ kršitev je bilo za opomin pri pisnem delu izpita (15).

10 Pritožbe in ugovori

Zapišite število pritožb in ugovorov v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

Pritožbe in ugovori	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Število pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita oziroma izpitnega nastopa (46. čl. ZMat)	0	2
Število ugodno rešenih pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita	0	0
Število ugovorov na točke praktičnega dela (49. čl. ZMat)	12	0
Število ugodno rešenih ugovorov na točke praktičnega dela izpita	9	0

Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 14 (spomladanski izpitni rok: 12; jesenski izpitni rok: 2), ugodno jih je bilo rešenih 9 (64,3 %).

11 Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

11.1 Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekal prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

- Da.
- Ne.

11.2 Z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite postavke spodaj.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

11.3 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 11.2.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

11.4 Lahko zapišete tudi predloge za izboljšanje.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Lahko zapišete tudi druge predloge za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature.

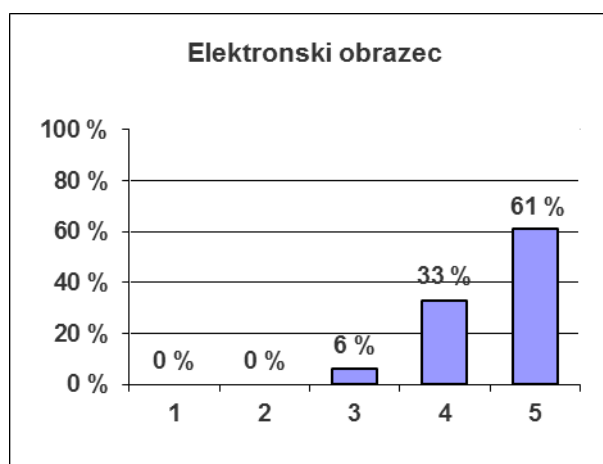
Prilagojen način izvajanja splošne mature omogoča, da tudi kandidati s posebnimi potrebami izkažejo svoje znanje in sposobnosti.

11.1 Število organizacij s prilagojenim načinom izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Prilagojen način izvajanja splošne mature je potekal na 67 organizacijah od 83 (80,7 %).

Predstavljene so analize odgovorov ravnateljev tistih organizacij, na katerih je potekal prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program Prijave KPP), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Pod grafi so zapisani tudi predlogi in pripombe ravnateljev za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature (deleži so izračunani glede na vseh 83 ravnateljev, ki so izpolnili anketo).

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

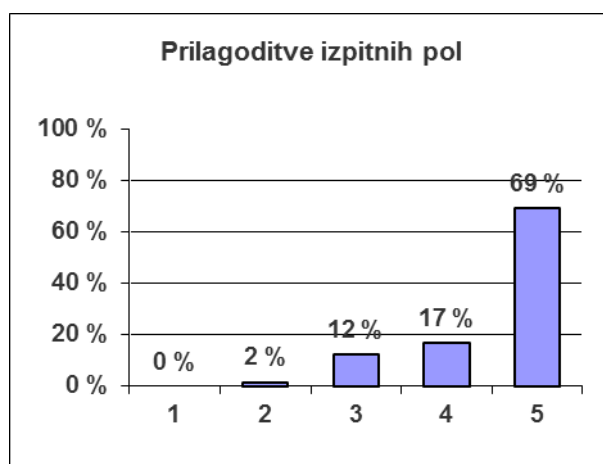

Povprečna ocena je **4,6**.

Pripombe na elektronski obrazec (3 oziroma 3,6 %)
Enostavnejši vnos za npr. 50 % podaljšan čas pri vseh predmetih, različne verzije (neprilagojeno) tiskanih obrazcev.
Ni možnosti vpisa vseh prilagoditev. Izbira se lahko samo med ponujenimi (npr. pri slabovidnih je možno povečanje formata iz A4 na A3, ni pa možno povečanje fonta črk na formatu A4).
Pregleden. Jasen.

Predlogi za izboljšanje elektronskega obrazca (2 oziroma 2,4 %)
Ni možnosti vpisa vseh prilagoditev. Izbira se lahko samo med ponujenimi (npr. pri slabovidnih je možno povečanje formata z A4 na A3, ni pa možno povečanje fonta črk na formatu A4).
Slabost je, da sta po nepotrebnem dva programa in tako dve bazi kandidatov (možnost napak je večja). Dodati bi bilo potrebno še vnos za kandidata, ki ima pri več predmetih iste prilagoditve.

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,5**.

Pripombe na prilagoditve izpitnih pol (4 oziroma 4,8 %)

Manjka opcija 0 – ni bilo takih pol (samo podaljšani časi).

Ni možnosti vpisa vseh prilagoditev. Izbira se lahko samo med ponujenimi (npr. pri slabovidnih je možno povečanje formata iz A4 na A3, ni pa možno povečanje fonta črk na formatu A4).

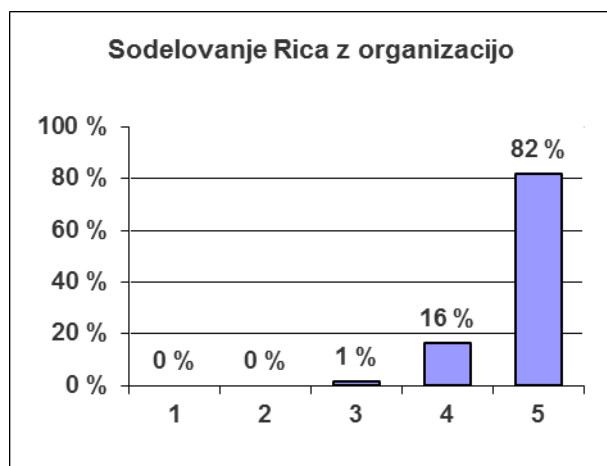
Povečave grafičnih prikazov niso bile dobro vidne.

Primerno.

Predlogi za izboljšanje prilagoditev izpitnih pol (1 oziroma 1,2 %)

Ni možnosti vpisa vseh prilagoditev. Izbira se lahko samo med ponujenimi (npr. pri slabovidnih je možno povečanje formata z A4 na A3, ni pa možno povečanje fonta črk na formatu A4).

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,8**.

Pripombe na sodelovanje Rica s šolo (2 oziroma 2,4 %)

Vzorno. Pohvala g. Jermanu in ga. Slavec Gornik.

Zelo hitra odzivnost s strani Rica in na splošno zelo dobro sodelovanje.

Predlogi za izboljšanje sodelovanja Rica s šolo (0 oziroma 0,0 %)

d) Drugi predlogi za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature

Druge predloge je imelo šest ravnateljev.

Drugi predlogi (6 oziroma 7,2 %)
Menjave nadzornih med šolami. Če že morajo biti, naj bodo v okviru sosedskih šol, saj po nepotrebem nastajajo potni stroški. Šole, ki poleg umetniške gimnazije nimamo splošne gimnazije, imamo težavo, ker moramo zaradi nesmiselno prepovedanih kombinacij izbirnih predmetov dijake pošiljati na druge šole. Odvisni smo od prijaznosti šol, hkrati se zavedamo, da s tem povzročamo organizacijske težave, prav tako prihaja do raznolikih izvajanj (nekje se pridobijo ocene, drugje pa ne ...). Urniki največkrat niso kompatibilni, dijaki doživljajo nepotreben stres in tudi neuspehe na maturi.
Nimam predlogov, bi pa rada še enkrat poudarila, da je sodelovanje z Ricem več kot zgledno, našima tajnikoma (PM, SM) so zaposleni pri vas v neprecenljivo pomoč. Same pohvale: ste točni, korektni, hitri, natančni ...
Pohvala vsem delavcem Rica, predvsem gospe Domajnko, gospodu Jermanu in gospodu Verbiču.
Predlagamo, da se pri podaljšanju časa izpusti 25 % podaljšanja časa.
Z izvedbo SM smo na šoli zadovoljni. Hvala za sodelovanje.
Že kar malo moti, da vsako leto (da, prav vsako leto!) dobivamo navodila v zvezi s KPP-ji in se torej prav vsi (vi in mi) preveč ukvarjamo s tem.

SKLEP

V šolskem letu 2014/2015 je splošno maturo izvajalo 84 organizacij, na anketni vprašalnik za ravnatelje pa je odgovorilo 83 ravnateljev (98,8 %; leta 2014: 100 %). Največ jih je izvajalo program splošne gimnazije (52), sledi program strokovne gimnazije (25), najmanj pa je organizacij z obema programoma (6).

Stališča ravnateljev do splošne mature. Analiza odgovorov v vprašalniku za ravnatelje pokaže, da ima veliko ravnateljev pozitivno stališče do splošne mature. Okoli 90 % ravnateljev meni, da splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov (94,0 %; odgovora *Zelo se strinjam in Strinjam se*), da usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku (90,4 %) in da splošna matura skupaj s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja (89,2 %). Nekoliko več kot tri četrtine jih meni, da postaja zaključek šolskega leta mirnejši ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja (80,8 %) in da splošna matura krepi sodelovanje med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo (72,3 %). Z negativnim vplivom splošne mature na širšo razgledanost dijakov se strinja za 18,6 odstotnih točk več ravnateljev kakor lani (letos: 42,1 %; lani: 23,5 %), v primerjavi z lanskim letom pa jih tudi več trdi, da so dijaki vznemirjeni zaradi splošne mature (letos: 69,9 %; lani: 58,8 %). Razloge za to najpogosteje pripisujejo vpisu na univerzo (67,5 %).

Zunanji člani šolske maturitetne komisije (ŠMK). Odgovori anketiranih pokažejo, da je Državna komisija v šolskem letu 2014/2015 imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnike ZRSŠ in univerz) na 70 organizacij od 83 (84,3 %). Od teh jih je na seje ŠMK povabilo 64 organizacij (77,1 %), zunanji člani pa so se na vabila odzivali redno na 34 organizacijah (41,5 %) in občasno na 19 organizacijah (22,9 %). Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno za 44 ravnateljev (53,0 %; lani: 51,8 %), za 39 ravnateljev pa je smiselno. Od teh jih 33 meni, naj se sodelovanje ohrani v dosednji obliki (39,8 %), šest pa, naj se v prihodnje spremeni – en predlaga, naj zunanji člani obvezno sodelujejo s šolo, saj je v nasprotnem primeru njihovo imenovanje nesmiselno, drugi, da naj se udeležijo vsaj ustnih izpitov, tretji, da bi morala biti vloga članov prenos izkušenj med šolami, četrti, da v imenovanju treh zunanjih članov ne vidijo smisla – ob izrednih dogodkih je treba reagirati hitro, uskladiti je treba termin za sejo oz. seja mora biti sklepčna, kar predstavlja težavo pri zunanjih članih, ki imajo obveznosti na univerzi.

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole. Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole je podprto z nacionalnimi podatki o splošni maturi od leta 2002 dalje in omogoča šolam analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalni, šolski in razredni.

Največ ravnateljev je odgovorilo, da Orodje za analizo izkazanega znanja uporabljajo občasno (73,5 %; leta 2014: 60,0 %), drugi najpogostejši odgovor je pogosto (16,9 %; leta 2014: 27,1 %), najmanj pa je takih, ki ga ne uporabljajo nikoli (9,6 %; leta 2014: 12,9 %). Z Orodjem za analizo izkazanega znanja opravljajo ravnatelji največ analiz splošnega uspeha (85,5 %) in analiz uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah (84,3 %), sledijo: analiza uspeha pri predmetu po ocenah v zaključnem letniku (56,6 %), analiza uspeha pri predmetu

po odstotnih točkah (56,6 %), analiza uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah (42,2 %), najmanj pa jih opravlja analizo dodane vrednosti (33,71 %) in analize po nalogah (32,5 %), vendar pa sta ta dva odstotka v primerjavi z lanskim letom višja za približno šest odstotnih točk. Ravnatelji o analizah najpogosteje (nad 50 %) razpravljajo z učitelji na pedagoški konferenci (69,9 %), v predmetnih aktivih (59,0 %) in v ožjem krogu s pomočnikom ali svetovalnim delavcem (54,2 %), manj pogosto (pod 50 %) pa z učitelji na individualnih pogovorih (34,9 %), na svetu staršev (24,1 %) in na svetu šole (20,5 %). Šole na podlagi analiz uvajajo različne izboljšave: največ jih ugotovitev o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole uporablja za izboljšanje dela na šoli v procesu samoevalvacije (71,1 %), od 40 do 50 % pri izboljšanju rezultatov pri splošni maturi glede na sorodne šole (47,0 %), pri izboljšanju medletnih trendov uspeha dijakov pri posameznih učiteljih (42,2 %), pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta (42,2 %) in okoli 30 % pri umeščanju ugotovitev v letni delovni načrt (33,7 %).

Težave pri izvedbi splošne mature. Težave pri izvedbi splošne mature v letu 2015 izpostavlja 13 od 83 ravnateljev. Najpogosteje navedene težave so bile zagotavljanje zadostnega števila nadzornih učiteljev, manjkajoče barvne priloge v izpitni poli za likovno teorijo in posedovanje telefona s strani kandidatov. Druge posamične težave so bile: težavna organizacija pouka za nižje letnike med izvajanjem mature, časovno prekrivanje pisnega in ustnega dela mature v spomladanskem izpitnem roku, razpored skupnega popravljanja pisnega dela mature v času ustnih izpitov, prestavljanje rokov izpita pri sociologiji, pozno posredovan razpored kandidatov za jesenski izpitni rok, neprimerna izbira zunanjega nadzornega učitelja, napaka v podatkih za zunanjega nadzornega učitelja, nenadna odsotnost dijakov zaradi bolezni in težave z zgoščenko pri pisnem delu izpita iz angleščine.

Ukrepi za izboljšanje splošne mature. Ukrepe je predlagalo 12 ravnateljev. Največ se jih zavzema za razširitev nabora kombinacij izbirnih predmetov: ekonomija – informatika, umetnostna zgodovina – sodobni ples, umetnostna zgodovina – teorija in zgodovina drame in gledališče, dva predlagata ukinitvev ustnega dela mature (en pri tem dodaja, naj kandidati pridobijo oceno za ustni del med poukom). Drugi njihovi posamični predlogi so: možnost časa pisanja za kandidate s posebnimi potrebami za več kot 50 % naj se ukine, splošna matura naj ne bo kriterij za vpis v visokošolske programe, delež eseja pri slovenščini naj se zmanjša, vrečke za poklicno in splošno maturo naj bodo označene z različnimi barvnimi oznakami, izbor zunanjih nadzornih učiteljev naj bo ustrežnejši, maturitetna pravila naj se dosledno upoštevajo na vseh šolah, izbirnost vsebin naj bo večja, iz Koledarja splošne mature (5. in 11. september) naj se črtajo dejavnosti, ki so povezane z izvedbenim načrtom praktičnega dela izpita na šoli in za interni del izpitov naj se uvede moderacija.

Ocena posredovanih informacij. Analiza odgovorov kaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo DK SM, Ric in MIZŠ. Deleži pozitivnih ocen (*Da*) za vse organe in ustanove, ki izvajajo splošno maturo, namreč presegajo 94 %. V povprečju ravnatelji najbolje ocenjujejo natančnost informacij.

Ocena sodelovanja. Ravnatelji so sodelovanje z DK SM, Ricem in MIZŠ ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečna ocena za vse ustanove in organe za splošno maturo presega 4,1.

Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov. Tudi ustreznost maturitetnih predpisov so ravnatelji ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali trem predpisom: koledarju opravljanja splošne mature, pravilom o varovanju izpitne tajnosti in izpitnemu redu. Z enakima povprečnima ocenama vrednotijo ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti in ustreznost izpitnega reda (ocena 4,6). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo koledarju opravljanja splošne mature (ocena 4,0).

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda. Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 16, od tega največ za opomin pri pisnem delu izpita (15).

Pritožbe in ugovori. Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 14 (spomladanski izpitni rok: 12, jesenski izpitni rok: 2), ugodno jih je bilo rešenih 9 (64,3 %).

Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami.

Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami je potekal na 67 organizacij od 83 (80,7 %). Z najvišjo povprečno oceno ravnatelji vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (ocena 4,8), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (ocena 4,6) in prilagoditvam izpitnih pol (ocena 4,5).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi splošne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.